

UNIVERSITY OF DELHI
DEPARTMENT : PUNJABI
COURSE NAME: BA (Prog.)
(SEMESTER -I)

Based on
Undergraduate Curriculum Framework 2022 (UGCF)
(Effective from Academic Year 2022-23)

DSC

Course Title	Nature of the Course	Total Credits	Components			Eligibility Criteria/ Prerequisite	Contents of the course & reference at
			Lecture	Tutorial	Practical		
Learn Punjabi – 1	DSC	4	3	1	0	Class XII in any subject	Annexure-I
Learn Punjabi – 2	DSC	4	3	1	0	Class XII in any subject	

DISCIPLINE SPECIFIC COURSE-I

(DSC-01)

SEMESTER-I

LEARN PUNJABI – 1

Credits: 4

L/T/P= 3/1/0

LEARNING OBJECTIVES:

- This Course will help to enhance the ability of the students in speaking, listening, reading and writing Punjabi Language.
- This course will develop the ability of word formation and vocabulary practice among the students.
- Students will learn meaning of words, phrases and sentences of Punjabi language.
- This course will develop communication skills and understanding of social interaction among the students in Multi-lingual societies.

COURSE OUTCOMES:

- After completing this course, the students will be able to read, write, speak and understand the Punjabi language.
- The students will be able to learn basic Punjabi word and sentence formation and practical use of it.
- Students will improve their speaking ability in Punjabi both in terms of fluency and comprehensibility.
- Students will increase their reading speed and comprehension of Punjabi language.
- Students will strengthen their ability to write Punjabi words and sentences.

Unit-I: ਅੱਖਰ ਬੋਧ (Akhar Bodh)

- ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Gurmukhi Lipi naal Jaan-Pachhan
- ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ ਅਤੇ ਪੈਰ ਬਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਵਰਨਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਲਿਖਾਈ ਦਾ ਅਭਿਆਸ
Painti Akhri ate Pair-bindi vale Varna da Ucharan ate Sunder Likhai da Abhiyas
- ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ
Lagan-Matravan ate Lagakhran naal Jaan-Pachhan ate Varton
- ਭੁਲਾਵੇਂ ਅੱਖਰ
Bhulaven Akhar

Unit-II: ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ (Shabad Rachna)

- ਬਿਨਾ ਲਗ ਵਾਲੇ (ਮੁਕਤਾ), ਦੋ ਅੱਖਰੀ, ਤਿੰਨ ਅੱਖਰੀ ਅਤੇ ਚਾਰ ਅੱਖਰੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ
Binan Lag Vale (Mukta), Do Akhri, Tin Akhri ate Chaar Akhri Shabadan da Ucharan ate Likhnan Abhiyas
- ਔਂਕੜ, ਦੁਲੈਂਕੜ, ਹੋੜਾ, ਕਨੌੜਾ, ਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੁਲਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ
Aunkar, Dulenkar, Horha, Kanaura, Lavan ate Dulavan Vale Shabdan Da Ucharan ate Likhnan Abhiyas
- ਸਿਹਾਰੀ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ
Sihari ate Bihari di Varton Vale Shabdan da Ucharan ate Likhnan Abhiyas
- ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ ਅਤੇ ਅੱਧਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ
Bindi, Tippi ate Adhak di Varton Vale Shabdan da Ucharan ate Likhnan Abhiyas

Unit III: ਅਰਥ ਬੋਧ (Arth Bodh)

- ਸਮੇਂ, ਦਿਨਾਂ, ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ, ਗਿਣਤੀ, ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਫਲਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ
Samey, Dinan, Dishaavan, Ginti, Sareer de Angaan ate Sabziaan, Phalaan naal Sambandhat Shabdaavli da Ucharan ate likhan Abhiyas
- ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਰਸੋਈ ਦਾ ਸਮਾਨ, ਪਹਿਰਾਵੇ, ਰਿਸ਼ਤਾ-ਨਾਤਾ ਅਤੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ
Khaan-Peen, Rasoi da Samaan, Pehraave, Rishta-nata ate Darakhtaan, naal Sambandhat Shabdaavli da Ucharan ate likhan Abhiyas
- ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ
Samanarthak ate Virodharthak Shabadan da Ucharan ate likhan Abhiyas
- ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ
Bahuarthak Shabad ate Bahute Shabdan di thaan ik Shabad da Ucharan ate likhan Abhiyas

Unit IV: ਵਾਕ ਬੋਧ (Vaak Bodh)

- ਸਧਾਰਨ ਵਾਕ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਾਚਕ ਵਾਕ ਅਤੇ ਨਾਂਹ ਵਾਚਕ ਵਾਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ
Sadharan Vaak, Prashan Vaachak Vaak ate Nahn Vaachak Vaak di Pachhan ate Likhnan da Abhiyas
- ਆਮ ਬੋਲ-ਚਾਲ, ਦਫ਼ਤਰੀ ਕੰਮ-ਕਾਜ, ਖ਼ਰੀਦੋ-ਫ਼ਰੋਖਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸੰਵਾਦ ਦਾ ਵਾਕ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ
Aam Bol-chal, Daftri Kamm-kaaj, Kharido-Pharokhat naal Sambandhat Sanvaad da Vaak Likhnan Abhiyas
- ਸ਼ੁੱਧ ਵਾਕ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ
Shudh Vaak Likhnan da Abhiyas
- ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ: ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ
Visram Chin: Jaan Pachhan ate Varton

ESSENTIAL READINGS

- **Adhunik Punjabi Viakaran ate Lekh Rachna** (2019), Punjab School Sikhia Board, Sahibzada Ajeet Singh Nagar.
- **Punjabi Path Pustak-4** (Dooji Bhasha) (2020), Punjab School Sikhia Board, Sahibzada Ajeet Singh Nagar.
- Teja, Charnjit Singh (Eds.) (2017), **Pehli Kitab**, Sann Santali Publication, Amritsar.

SUGGESTED READINGS:

- Brar, Boota Singh, Nachhattar Singh (2015), **Punjabi Bhasha Lipi ate Viakaran**, Arsee Publishers, New Delhi.
- Duggal, Narinder Singh (Dr.) (2000), **Punjabi Viakaran te Rachnavali**, New Book Company, Jalandhar.
- Harkirat Singh (2004), **Saadi Bhasha**, Punjabi University, Patiala.
- Harkirat Singh te Giani Lal Singh (1999), **Punjabi Viakaran**, Punjab State University Text Book Board, Chandigarh.
- Harkirat Singh (1988), **Punjabi Baare**, Punjabi University, Patiala.
- Teja Singh (1947), **Punjabi Kiven Likhiye (Second Edition)**, Hind Publishers Limited, Jalandhar.

INTERNET RESOURCES:

- <http://www.learnpunjabi.org/pr.aspx>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Teaching Plan:

- Week 1:** ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Gurmukhi Lipi naal Jaan-Pachhan
- Week 2:** ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ ਅਤੇ ਪੈਰ ਬਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਵਰਨਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਲਿਖਾਈ ਦਾ ਅਭਿਆਸ
Painti Akhri ate Pair-bindi vale varna da Ucharan ate Sunder Likhai da Abhiyas
- Week 3:** ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਭੁਲਾਵੇਂ ਅੱਖਰ
Lagan-Matravan ate Lagakhran naal Jaan-Pachhan ate Varton, Bhulaven Akhar
- Week 4:** ਬਿਨਾ ਲਗ ਵਾਲੇ (ਮੁਕਤਾ), ਦੋ ਅੱਖਰੀ, ਤਿੰਨ ਅੱਖਰੀ ਤੇ ਚਾਰ ਅੱਖਰੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ
Binan Lag Vale (Mukta), Do Akhri, Tin Akhri ate Chaar Akhri Shabadan da Ucharan ate Likhan Abhiyas
- Week 5:** ਅੱਕੜ, ਦੁਲੈਂਕੜ, ਹੇੜਾ, ਕਨੈੜਾ, ਲਾਵਾਂ, ਦੁਲਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ
Aunkar, Dulenkar, Horha, Kanaura, Lavan ate Dulavan Vale Shabdan Da Ucharan ate Likhan Abhiyas
- Week 6:** ਸਿਹਾਰੀ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ
Sihari ate Bihari di Varton Vale Shabdan da Ucharan ate Likhan Abhiyas
- Week 7:** ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ ਅਤੇ ਅੱਧਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ
Bindi, Tippi ate Adhak Di Varton Vale Shabdan Da Ucharan ate Likhan Abhiyas

- Week 8:** ਸਮੇਂ, ਦਿਨਾਂ, ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ, ਗਿਣਤੀ, ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਫਲਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ
Samey, Dinan, Dishaavan, Ginti, Sareer de Angaan ate Sabziaan, Phalaan naal Sambandhat Shabdaavli da Ucharan ate likhan Abhiyas
- Week 9:** ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਰਸੋਈ ਦਾ ਸਮਾਨ, ਪਹਿਰਾਵੇ, ਰਿਸ਼ਤਾ-ਨਾਤਾ ਅਤੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ
Khaan-Peen, Rasoi da Samaan, Pehraave, Rishta-nata ate Darakhtaan, naal Sambandhat Shabdaavli da Ucharan ate likhan Abhiyas
- Week 10:** ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ
Samanarthak ate Virodharthak Shabadan da Ucharan ate likhan Abhiyas
- Week 11:** ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ
Bahuarthak Shabad ate Bahute Shabdan di thaan ik Shabad da Ucharan ate likhan Abhiyas
- Week 12:** ਸਧਾਰਨ ਵਾਕ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਾਚਕ ਵਾਕ ਅਤੇ ਨਾਂਹ ਵਾਚਕ ਵਾਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ
Sdharan Vaak, Prashan Vaachak Vaak ate Nahn Vaachak Vaak di Pachhan ate Likhan da Abhiyas
- Week 13:** ਆਮ ਬੋਲ-ਚਾਲ, ਦਫ਼ਤਰੀ ਕੰਮ-ਕਾਜ, ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸੰਵਾਦ ਦਾ ਵਾਕ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ
Aam Bol-chal, Daftri Kamm-kaaj, Kharido-Pharokht naal Sambandhat Sanvaad da Vaak Likhan Abhiyas
- Week 14:** ਸ਼ੁੱਧ ਵਾਕ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ
Shudh Vaak Likhan da Abhiyas
- Week 15:** ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ: ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ
Visram Chin: Jaan Pachhan ate Varton

ਨੋਟ:

- ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕੈਲੰਡਰ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਟਿਊਟੋਰੀਅਲ ਕਲਾਸਾਂ ਦੌਰਾਨ ਟੈਸਟ, ਪ੍ਰੈਜ਼ੇਨਟੇਸ਼ਨ, ਗਰੁੱਪ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਸਾਇਨਮੈਂਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

Note:

- Time Table may be changed according to the University academic calendar and college programs.
- Tests, Presentations, Group Discussions and Assignments must be given for the purpose of evaluation during the tutorial classes.

DISCIPLINE SPECIFIC COURSE-I

(DSC-02)

SEMESTER-I

LEARN PUNJABI- 2

Credits: 4

L/T/P= 3/1/0

LEARNING OBJECTIVES:

- This Course will help to enhance the ability of the students in speaking, listening, reading, writing in Punjabi Language and translating in Punjabi from Hindi/English.
- The aim and objective of the course is to help the students to get knowledge of Punjabi language, Grammar, culture and translation.
- The course will expose students to a research enterprise which seeks to discover what a person's linguistic capacity consists of, how it arises in children, how it functions in speaking and listening.
- The objective of the course is to make students familiar with word category, word structure and sentence making in Punjabi language and make him/her capable of writing and translating.

COURSE OUTCOMES:

- The study of Language develops logical mind of students and also enrich their linguistic aptitude. Language ability is helpful to the students to understand other language structures.
- Students will develop a fundamental understanding of the word structure of Punjabi language.
- Students will understand and use methods of logical analysis while analysing the Punjabi Language.
- After completing this course students will get exposed to the knowledge of Punjabi Grammar.
- This course will increase proficiency of students in the field of Punjabi language skills at intermediate level.

Unit-I ਅੱਖਰ ਬੋਧ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ (Akhar Bodh ate Shabad Rachna)

- ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ, ਲਗਾਂ ਮਾਤਰਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Painti Akhari, Lagaan Mattran ate Lagakhar naal Jaan-Pachhan
- ਸਧਾਰਨ ਸ਼ਬਦ (ਕੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਸ਼ਬਦ) ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਸ਼ਬਦ (ਧਾਤੂ+ਵਧੇਤਰ)
Sadharan Shabad (Koshi ate Viakarnik Shabad) ate Mishrit Shabad (Dhatu +Vadhatar)
- ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ
Samasi Shabad
- ਸੰਗਾਤੀ ਸ਼ਬਦ (ਤਤਸਮ: ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਅਰਬੀ-ਫ਼ਾਰਸੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਤਦਭਵ: ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਅਰਬੀ-ਫ਼ਾਰਸੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ)
Sugaati Shabad (Tatsam: Sanskrit, Arbi-Faarsi ate Angrezi, Tadbhav: Sanskrit, Arbi-Faarsi ate Angrezi)

Unit II ਵਾਕ ਰਚਨਾ (Vaak Rachna)

- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਾਕ ਪ੍ਰਬੰਧ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Punjabi Bhasha da Vaak Parbandh: Mudhli Jaan-Pachhan
- ਸਧਾਰਨ ਵਾਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਾਚਕ ਅਤੇ ਆਗਿਆਵਾਚਕ ਵਿੱਚ ਵਾਕ ਵਟਾਂਦਰਾ
Sadharan Vaak ton Prashan Vachak ate Aagiavachak vich Vaak Vatandra
- ਸਧਾਰਨ ਵਾਕ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਵਾਚਕ ਅਤੇ ਹਾਂ ਵਾਚਕ ਵਿੱਚ ਵਾਕ ਵਟਾਂਦਰਾ
Sadharan Vaak ton Nahn Vachak ate Haan vachak vich Vaak Vatandra
- ਸੰਵਾਦ ਕਲਾ: ਦੇਸਤ, ਅਧਿਆਪਕ, ਦੁਕਾਨਦਾਰ, ਡਾਕਟਰ, ਆਟੋ ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ
ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਦਾ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ
Sanwad Kala: Dostan, Adhiyapak, Dukandar, Doctor, Auto Driver ate Railway Station te kise viakti naal sanwad da likhan ate bolan da abhiyas

Unit III ਅਰਥ ਬੋਧ (Arth Bodh)

- ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਹਾਰਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ: ਲੋਕ-ਧੰਦੇ, ਲੋਕ-ਗਹਿਣੇ, ਦਿਨ-ਤਿਉਹਾਰ, ਰਿਸ਼ਤੇ-ਨਾਤੇ ਅਤੇ ਦੇਸੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ
Punjabi Jeevan naal Sambandat Viharik Shabadavli: Lok-Dhande, Lok-Gahene, Din-Teohar, Rishte Naate ate Desi Mahinian naal Sambandat
- ਕਿਸੇ ਆਡੀਓ/ਵੀਡੀਓ ਟੈਕਸਟ (ਗੀਤ/ਫਿਲਮ) ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ, ਸਮਝਣਾ, ਉਚਾਰਨਾ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨਾ (ਫਿਲਮਾਂ: ਲਵ ਪੰਜਾਬ, ਅਰਦਾਸ, ਅੰਗਰੇਜ਼, ਉੜਾ ਐੜਾ ਈੜੀ ਅਤੇ ਗਾਇਕ: ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸਤਿੰਦਰ ਸਰਤਾਜ, ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਤੇ ਅਮਰਿੰਦਰ ਗਿੱਲ)
Kise Audio/Video Text (Geet/Film) nu Sunna, Samajhana, Ucharna ate Adhiapak naal Vicharna (Filman: Love Punjab, Ardaas, Angrez, Urhaa Airhaa Irhee, Gaik: Surinder Kaur, Satinder Sartaj, Gurdas Maan ate Amrinder Gill)
- ਹਿੰਦੀ/ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ
Hindi/Angrezi Shabdan da Punjabi vich Anuvad
- ਹਿੰਦੀ/ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਾਕਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ
Hindi/Angrezi Vaakan da Punjabi vich Anuvad

Unit IV ਰਚਨਾਤਮਕ ਅਭਿਆਸ (Rachnatmik Abhiyas)

- ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਲੇਖਣ
Ishtihar Lekhan
- ਚਿੱਠੀ ਅਤੇ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਲੇਖਣ
Chithi ate Bine-Pattar Lekhan
- ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਲੇਖਣ
Paira Rachna Lekhan
- ਰਿਪੋਰਟ ਲੇਖਣ ਜਾਂ ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਬਿਆਨ
Report Lekhan jan Akhin Dithi Ghatna Da Biyan

ESSENTIAL READINGS

- **Adhunik Punjabi Viakaran ate Lekh Rachna (2019)**, Punjab School Sikhia Board, Sahibzada Ajeet Singh Nagar.
- Brar, Boota Singh (2015), **Punjabi Bhasha lipi ate Viakaran**, Arsee Publishers, New Delhi.
- Duggal, Narinder Singh (Dr.) (2000), **Punjabi Viakaran te Rachnavali**, New Book Company, Jalandhar.

SUGGESTED READINGS:

- Brar, Boota Singh (2012), **Punjabi Bhasha Sarot te Saroop**, Waris Shah Foundation, Amritsar.
- Brar, Boota Singh (2018), **Punjabi Viakaran Sidhant ate Vihar** (Fourth Edition), Chetna Parkashan, Ludhiana.
- Duni Chandar (1987), **Punjabi Bhasha te Viyakaran**, Panjab University, Chandigarh.
- Harkirat Singh (2004), **Saadi Bhasha**, Punjabi University Patiala.
- Harkirat Singh, Giani Lal Singh (1999), **Punjabi Viakaran**, Punjab State University Text Book Borad, Chandigarh.
- Harkirat Singh (1988), **Punjabi Baare**, Punjabi University Patiala.
- Teja Singh (1947), **Punjabi Kiven Likhiye (Second Edition)**, Hind Publishers Limited, Jalandhar.

INTERNET RESOURCES:

- <http://www.learnpunjabi.org/pr.aspx>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard resource books, if required so.)

Teaching Plan:

- Week 1:** ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ, ਲਗਾਂ ਮਾਤਰਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Painti Akhari, Lagaan Mattran ate Lagakhar naal Jaan-Pachhan
- Week 2:** ਸਧਾਰਨ ਸ਼ਬਦ (ਕੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਸ਼ਬਦ) ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਸ਼ਬਦ
(ਧਾਤੂ+ਵਧੇਤਰ)
Sadharan Shabad (Koshi ate Viakarnik Shabad) ate Mishrit Shabad
(Dhatu +Vadhetar)
- Week 3:** ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ
Samasi Shabad
- Week 4:** ਸੈਗਾਤੀ ਸ਼ਬਦ (ਤਤਸਮ: ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਅਰਬੀ-ਫ਼ਾਰਸੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਤਦਭਵ:
ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਅਰਬੀ-ਫ਼ਾਰਸੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ)
Sugaati Shabad (Tatsam: Sanskrit, Arbi-Faarsi ate Angrezi, Tadbhav:
Sanskrit, Arbi- Faarsi ate Angrezi)
- Week 5:** ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਾਕ ਪ੍ਰਬੰਧ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Punjabi Bhasha da Vaak Parbandh: Mudhli Jaan-Pachhan
- Week 6:** ਸਧਾਰਨ ਵਾਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਾਚਕ ਅਤੇ ਆਗਿਆਵਾਚਕ ਵਿੱਚ ਵਾਕ ਵਟਾਂਦਰਾ
Sadharan Vaak ton Prashan Vachak ate Aagiavachak vich Vaak
Vatandra
- Week 7:** ਸਧਾਰਨ ਵਾਕ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਵਾਚਕ ਅਤੇ ਹਾਂ ਵਾਚਕ ਵਿੱਚ ਵਾਕ ਵਟਾਂਦਰਾ
Sadharan Vaak ton Nahn Vachak ate Haan vachak vich Vaak Vatandra

- Week 8:** ਸੰਵਾਦ ਕਲਾ: ਦੇਸਤ. ਅਧਿਆਪਕ, ਦੁਕਾਨਦਾਰ, ਡਾਕਟਰ, ਆਟੋ ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਦਾ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ
Sanwad Kala: Dostan, Adhiyapak, Dukandar, Doctor, Auto Driver ate Railway Station naal sanwad da likhan ate bolan da abhiyas
- Week 9:** ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਹਾਰਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ: ਲੋਕ-ਧੰਦੇ, ਲੋਕ-ਗਹਿਣੇ, ਦਿਨ-ਤਿਉਹਾਰ, ਰਿਸ਼ਤੇ-ਨਾਤੇ ਅਤੇ ਦੇਸੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ
Punjabi Jeevan naal Sambandat Viharik Shabadavli: Lok-Dhande, Lok-Gahene, Din-Teohar, Rishte Naate ate Desi Mahinian naal Sambandat
- Week 10:** ਕਿਸੇ ਆਡੀਓ/ਵੀਡੀਓ ਟੈਕਸਟ (ਗੀਤ/ਫਿਲਮ) ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ, ਸਮਝਣਾ, ਉਚਾਰਨਾ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨਾ (ਫਿਲਮਾਂ: ਲਵ ਪੰਜਾਬ, ਅਰਦਾਸ, ਅੰਗਰੇਜ਼, ਉੜਾ ਐੜਾ ਈੜੀ, ਗਾਇਕ: ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸਤਿੰਦਰ ਸਰਤਾਜ, ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਤੇ ਅਮਰਿੰਦਰ ਗਿੱਲ)
Kise Audio/Video Text (Geet/Film) nu Sunna, Samajhana, Ucharna ate Adhiapak naal Vicharna (Filman: Love Punjab, Ardaas, Angrez, Urhaa Airhaa Irhee, Gaik: Surinder Kaur, Satinder Sartaj, Gurdas Maan ate Amrinder Gill)
- Week 11:** ਹਿੰਦੀ/ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ
Hindi/Angrezi Shabdan da Punjabi vich Anuvad
- Week 12:** ਹਿੰਦੀ/ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਾਕਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ
Hindi/Angrezi Vaakan da Punjabi vich Anuvad
- Week 13:** ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਲੇਖਣ
Ishtihar Lekhan
- Week 14:** ਚਿੱਠੀ ਅਤੇ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਲੇਖਣ
Chithi ate Bine Pattar Lekhan
- Week 15:** ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਲੇਖਣ, ਰਿਪੋਰਟ ਲੇਖਣ ਜਾਂ ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਬਿਆਨ
Paira Rachna, Report Lekhan jan Akhin Dithi Ghatna da Biyan

ਨੋਟ:

- ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕੈਲੰਡਰ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਟਿਊਟੋਰੀਅਲ ਕਲਾਸਾਂ ਦੌਰਾਨ ਟੈਸਟ, ਪ੍ਰੈਜੇਂਟੇਸ਼ਨ, ਗਰੁੱਪ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਸਾਇਨਮੈਂਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

Note:

- Time Table may be changed according to the University academic calendar and college programs.
- Tests, Presentations, Group Discussions and Assignments must be given for the purpose of evaluation during the tutorial classes.